

Viðmerking

Jú, víst mugu Fiskavirking og fuglfirðingar óttast

Eg má siga, at eg hvakk við, tá ið eg í Degi og Viku hoyrði Signar á Brúnni siga, at nú skulu hann og Tjóðveldisflokkurin syrgja fyri at ein møguleg eykajáttan til frystan fisk fær undir tóku á tingi.

Tað er heilt ótrúligt, sum tað politiskt ber til at snar á øllum. Ti í staðin fyri at Signar sigur sum er, at hann var við til at lækka játtanina til frystan fisk úr 18 mió. niður í 9 mió., so loypur hann á Fólkaflakkin og sigur, at tað fer at undra hann stórliga, um Fólkaflakkin ikki vil taka undir við hes-

um og ætlat at atkveða í móti ti.

Veruleikin er, at Signar atkveði í móti uppskoti Fólkaflaksins til figgarlóg, sum hevði havt við sær, at játtanin til frystan fisk framhaldandi hevði verið 18 mió. kr. Og tað var tjóðveldisflokkurin í Finnabogi Ísakson, saman við samgonguni og Tordi Niclasen og Finnaboga Arge, ið var forsprákari fyri at skera stuðulin niður í helvt. Og hesum atkveði Signar eisini fyri, hóast vit ávaraðu í móti ti!

Tjóðveldisflokkurin var

við til at samtykkja figgarlógina hjá samgonguni og hevur saman við henni á byrgdina av, at tann almenni sektorurin bara verður stórri í 1996 enn í 1995, og at tað sındrið av stuðuli, ið vinnulivið hevur fingið, er minkað niður í nærum einki. Játtanin eru fluttar frá vinnulivinum til almenna nýtslu!

Signar á Brúnni og hansara flokkur atkveðu eisini í móti, tá ið Fólkaflakkinur bæði undir 2. og 3. viðgerð royndi at fáa tingið at játta framhaldandi í lögustuðul til tey elstu skipini, bæði

stállinuskip og trolarar, og somuleiðis atkveðu teir í móti, tá ið vit royndu at fáa teir at lata vera við at lækka í lögustuðulin til alivinnuna!

Ótrúligt, at Signar í útvarpinum skal fáa vent øllum á høvðið! Men eg sigi bara fyri meg; eg kvíði fyri, at Tjóðveldisflokkurin verður nøkur borgan fyri at hjálpa vinnulivinum! Og eg skilji væl teir, sum óttast!

Fuglafjarður, 11. jan. 95

Jógvan á Lakjuni
løgtingsmaður

Lesarabrøv

»Vit tuga ikki longur«

Sat og blaðið í avisum frá november, sum eg hevði fingið sendandi. Í Sosialinum nr. 224 frá 22.11.95, stóð grein við omanfyrinevndu yvirkrift. – Nógvið sitat, úr Biblíuni m.a. – Eg ætli mær ikki at viðgera nakað av hesum sitatum, tað er helst burturspilt. – Men – eg hugsaði, um nú sonur mín t.d. vrakaði unnnustu sína og fór at fjeppast uppi í einum av vinmonnum í staðin, hvat hevði eg sagt. – Ja, eg hevði helst ikki sagt so nógv – tí hvat skal ein siga, ein veit jú, at tað finnst avvikjarar, men – eg hevði verið ógvuliga keddur og tað veit eg, at mamma, systkin, omman og øll familjan eisini høvdu verið.

Tað er sjálvandi ikki rætt at forfylgja teimum, sum eru óðrvisi. – Men tað er heldur ikki rætt at gera tað ónatúrliga natúrligt.

Hvat er natúrligt? Er tað t.d. natúrligt, at ein tarvur fjeppast uppi í einum øðrum tarvi? Ein frensur uppi í einum øðrum frensi? Ein greidgingur uppi í einum øðrum greidgingi? Ein veður uppi í einum øðrum veðri? o.s.f.

Eg haldi ikki! Teir høvdu allir valt ávíkavist kúnna, kettuna, ryssuna, ærina o.s.f. Tí – hvussu skuldi antin annars nærast???

Men – tað er natúrligt, at tað eru frávík frá náttúruni, – bæði í djóraverðini og okkara millum. Um tað er ein

sjúka ella ikki at vera samkyntur, tað dugi eg ikki at svara uppá – men – tað virkar uppá okkum sum „halda“ okkum vera normal (natúrlig), samb. omanfyri, at vera sjúkligt. Tað er kanska synd at seta tað uppá prent her, men eg haldi álíkavæl, at tað má gerast, soleiðis, at tann sum tíværri víkir frá, í umrødda føri, vit hvar hann stendur.

Nú kann eg betri úttale meg fyri kálkynið. – Mannfólkið yvirhøvur vamlast við, at annað mannfólk „krámar“ uppi á einum! – Mótsett um tað er ein kvinna, har tað fer sum eldur í gjøgnum bæði líkam og sál!

Hetta er ein beiskur veru-

leiki, sum tann samkynti eigur at vita. Hetta er ikki skrivað fyri at klíkkja niður á nakran, ella at koyra nakran longur út í kuldan, – men – fyri at vit ikki skulu gera tað ónatúrliga natúrligt. Eisini haldi eg, at vit skulu fyrirbyrgja, at ung, sum **møguliga** eru í iva um seg sjálfan, hvar tey hoyra heima kynsliga, at tey velja skeið, orsakað av „misinformation“.

Mini ráð til „frávikjarar“ eru: Brestid ikki ov nógv við hurðunum, nýtið heldur friðin, tí vit mugu liva við, at tað eru nøkur sum eru óðrvisi, og vit skulu jú øll vera her.

Gott nýggjár
Lummafilosoffurin

Viðmerking til málkjakið

Eg tosi við rættliga mong ferðafólk á hvørjum ári, og flestu teirra hava á munn, hvussu stóra virðing tey hava fyri málkunneikanum her á landi. Líka mikið, hvar í Føroyum tey hava ferðast, er altíð onkur, ið skilur teirra mál, tað verið seg danskt, norskt, svenskt, íslendskt, enskt, týskt, franskt og so mikið sum hollendskt. Eg eri púra samd við teimum. So vítt eg veit, eru vit tey, ið læra flest fremmandamál í skúlanum. Øll við málsligum studentsprógvum hava lært 5 mál umframt latin. Við at læra latin, lata dýrnar seg upp til øll „fremmandarórin“ ið floyma inn yvir okkum dagliga, og tey flestu hava lært við at læra at skilja tey.

Bretar læra bert enskt í barnaskúlanum, ikki fyrr

enn teir fara á hægri lærustovn, læra teir antin franskt ella t.d. týskt. Ofta hava teir á munn, hvussu heppin vit eru í mun til teir, ið eftir teirra metan eru eftirbátar á málsliga økinum.

Vansin við at byrja at stavseta fremmandarórin á føroyskum frá barnsbeini av kann so seinni verða atvoldin til, at tað gerst trupult at skilja millum tey ymsku fremmandu málini. Eg ivist ikki í, at rættast er at varðveita upprunastavháttin til øll tey ymsku fremmandarórin. Byrja vit at pilka við stavsetingina, er skjótt hjá einum barni at venja seg við føroyska staviháttin, og tess vegna kann tað gerast sera trupult at læra t.d. enska ella latinska staviháttin seinni.

Føroyskt kunnu vit ong-

antið læra nógv væl. Fremsta uppgávan hjá føroyinginum má vera at læra sitt eigna mál til lítar; og eg haldi ikki, at vit nakrantíð kunnu siga, at nú duga vit føroyskt nógv væl. Alt mænsið, um at øll „nýgjørð“ føroysk orð eru av íslenskum uppruna, fær meg at seta ein spurning: Hvussu mong her á landi munnu hava eina norrøna orðabók standandi á hillini ímillum allar tær útlendsku? Eg havi eina standandi, og eg ivist ikki í, at henda er mest nýtt orðabók her í húsinum. Ein stórur fyrirnevur hevur norrøna orðabók – har finni eg tey flestu „nýgjørð“ „íslendsku-føroysku“ orðini! Keyðið hana, lesið hana, aðrenn tit aftur havast at okkara máli – eg ivist ikki í, at tey flestu verða ovfarin

yvir øll tey „føroysku“ orðini, tey kunnu finna í henni. Eg vóni, at Føroya Fróðskaparsetur í allari framtíð fer at hava málvinir, ið eins og nú standa á varðhaldi, hvørja ferð eitt fremmandaróð spókir í føroyskum, og eins kvikliga og nú, royna at geva tí eina „føroyska“ (norrøna) tálning, tí bert við málreinsan kunnu vit halda fram við at tosa føroyskt.

Kæru málvinir – brótið upp um armar og farið til verka, ið staðin fyri at klandrast. Nógvið liggur á láni og biðar eftir tykkara evnum til umseting. Hvussu hevði verið at fingið eina orðabók í t.d. livfrøði og náttúrufrøði – ella orðabók óðrvisi – hvør kennir munin á náttarfirvaldi, heygsmanni, huldu ella mottu o.s.f.

Marita

Siglinga radioprógv – síðsta freist – Navigatørar og fjaritarar

Síðan GMDSS (Global Maritime Distress and Safety System) bleiv sett á stovn, hava navigatørar og fjaritarar, sum frammanundan høvdu algilt radioprógv (generelt radiocertifikat) ella fjaritaraprógv, havt høvi til at útvega sær tað stóra GMDSS-radioprógv (GOC) við at fara á 8 daga iskoyttiskeið á sjómansskúlanum og síðan til próvtøku.

Tann 1. februar 1997 fellur hesin møguleiki burtur.

Eftir hendan dag skulu áður nevndu, sjálvt um teir frammanundan hava radioprógv, gjøgnum eitt víttfevnandi og kravmikið 3. vikurs skeið á sjómansskúlanum.

Síðan verður farið undir skrivliga og munnliga próvtøku.

Tó kunnu fólk, ið hava algilt radioprógv ella fjaritaraprógv, í ár (1996) og til 1. februar 1997, koma undir gomlu skipanina við isko yttisroynd. Henda skipan verður mett at vera stytsti vegurin til GMDSS-prógv, og munandi ódýrari fyri skeiðluttakaran.

Nærri fæst at vita við at venda sær til:
Radioeftirlitið..... Tlf. 18335 - 87335 - 84335
Føroya
Sjómansskúli..... Tlf. 11749
Klaksvíkar
Sjómansskúli.....Tlf. 56128

Starvsfólk

Søkt verður eftir hjálparfólki til Fiskirannsóknarstovuna.

Arbeiðið er at savna og viðgera tilfar í sambandi við fiskirannsóknir og aðrar kanningar. Roknast kann við nakað av sigling við Magnus Heinason og øðrum skipum.

Umsøkjarar við útbúgving sum fiskivinnutækningur, skipsførari ella tilsvareandi hava fyrirmin tá starvið skal setast.

Arbeiðstreytir og løn verður eftir avtalu millum Føroya Landsstýri og Starvsmannafelagið.

Umsóknir við avritum av próvskjølum og frágreiðing um arbeiðsroyndir skulu sendast Fiskirannsóknarstovuni innan 1. februar 1996.

Fiskirannsóknarstovan

Box 3051 · Nóatún · 110 Tórshavn

Blindastovnur Føroya

hevur opið mánadag-fríggjadag kl. 9-16.
Telefon 18222.

Suðuroyar Sunnara Læknadæmi

Frá 17. januar til 23. februar arbeiðir Richard Løvstrøm sum kommunulækni í Vági.

Hann hittist á tlf. 73844.

Kommunulæknin